

Generalitat de Catalunya
Consell Català de l'Esport

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Possibles escenaris

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

En l'actualitat la Llei de l'Esport vigent a Catalunya regula la medicina de l'esport en els següents articles:

Article 50.

—1 Pertoca a la Generalitat, en el terreny de la medicina esportiva, de tenir una actuació de caràcter preventiu que atengui bàsicament els aspectes següents:

- a) El control de l'aptitud esportiva, dins el camp de la medicina preventiva.
- b) El control i el seguiment dels practicants sotmesos a una disciplina d'entrenament d'esportistes de competició o de risc elevat.
- c) Promoure la seguretat en la pràctica esportiva i l'assessorament mèdic i de la salut en l'activitat física del lleure.
- d) L'actuació preventiva o de seguiment i control per evitar que els esportistes utilitzin productes no autoritzats mèdicament i esportivament, sempre d'acord amb les normes establertes pels organismes competents.
- e) El foment de la formació d'especialistes en medicina esportiva, de la docència i recerca en aquesta especialitat.

—2 La Generalitat fa aquesta funció des dels seus centres especialitzats degudament acreditats o per mitjà de programes concertats amb altres centres especialitzats.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Des de el Departament de Salut i el d'Esports es va regular el Decret d'Accreditació de Centres de Medicina de l'Esport amb el Decret 323/1992

Article 4

Poden sol·licitar l'atorgament de l'acreditació com a centres de medicina de l'esport de primer nivell els centres que realitzen exàmens de salut en els àmbits escolar i laboral, com també els que porten a terme aquests exàmens a petició, espontània i voluntària, de les persones interessades en una pràctica física i esportiva amb garanties de salut.

Article 7

Correspon al director general de Recursos Sanitaris del Departament de Sanitat i Seguretat Social l'atorgament de l'acreditació com a centres de medicina de l'esport de primer nivell, d'acord amb el procediment i els requisits que fixi la normativa reguladora de l'autorització administrativa per a la creació, la modificació, el trasllat o el tancament de centres, serveis o establiments d'assistència sanitària.

Article 8

Correspon al secretari general de l'Esport l'atorgament de les acreditacions com a centres de medicina de l'esport de segon i tercer nivell, d'acord amb els criteris, les directrius i les prioritats que determini, en aquests àmbits d'actuació, l'administració esportiva de la Generalitat.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

El Real Decreto de Establecimientos Sanitarios de 2003

Artículo 6. Identificación de los centros, servicios y establecimientos sanitarios autorizados.

Los centros, servicios y establecimientos sanitarios autorizados por las comunidades autónomas para su funcionamiento tendrán en lugar visible un distintivo que permita a los usuarios conocer que han recibido dicha autorización y el tipo de centro, con su oferta asistencial, o establecimiento de que se trata, de acuerdo con la clasificación establecida en el anexo 1.

ANEXO 1

Clasificación de centros, servicios y establecimientos sanitarios

C.2.5.10 Centros de reconocimiento médico: centros sanitarios donde se efectúan las revisiones médicas e informes de aptitud a los aspirantes o titulares de permisos o licencias, o para la realización de determinadas actividades, y para su renovación.

U.91 Medicina de la educación física y el deporte: unidad asistencial en la que un médico especialista en Medicina de la educación física y el deporte es responsable de realizar estudios de las funciones orgánicas y realiza diagnósticos y tratamientos específicos para personas que se dedican a la práctica deportiva.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Aquest darrer Real Decret supera clarament les normatives del Decret d'Acreditació de Centres de Medicina de l'Esport, i inclou la obligatorietat de la presència de un especialista en Medicina de L'Educació Física i l'Esport entre els personal de qualsevol centre de reconeixements mèdics que realitzi les revisions mèdico-esportives.

Però es obligatòria aquesta revisió per la pràctica de l'esport ?

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

En l'actualitat el Decret de les Entitats Esportives de Catalunya 58/2010 vigent a Catalunya regula la realització dels reconeixements mèdics preventius mitjançant l'article 154:

Article 154

Reconeixement mèdic previ

1. Per acreditar la llicència esportiva, l'entitat emissora haurà d'exigir de manera preceptiva a la persona practicant de l'activitat física la signatura d'una declaració responsable sobre el seu estat de salut i de condició física. Aquesta declaració responsable tindrà forma de qüestionari.
2. En el cas que així ho determini el protocol d'actuació, la persona practicant haurà d'acreditar l'obtenció, segons escaigui, d'un informe mèdic o d'un certificat mèdic d'aptitud per al desenvolupament de l'activitat física o esportiva per a la qual s'expedeix la llicència.
3. A banda de la prescripció establerta en els dos apartats anteriors, les entitats organitzadores podran exigir com a requisit previ i imprescindible a l'acreditació de la llicència l'obtenció d'un informe mèdic d'aptitud per al desenvolupament de l'activitat física o esportiva per a la qual s'acredita la llicència.
4. Els titulars dels departaments competents en matèria d'esports i salut, en el termini màxim de dos anys des de l'entrada en vigor del present decret, havent escoltat les federacions esportives catalanes fixaran les característiques i contingut de la declaració responsable sobre l'estat de salut i de condició física, els indicadors i el protocol d'actuació que es deriva de la valoració de la declaració responsable, la tipologia i vigència dels informes mèdics o dels certificats mèdics d'aptitud, segons les classes de llicència, les modalitats esportives i les característiques dels esportistes, així com els reconeixements i proves mínimes que s'hauran d'efectuar en cada cas.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

El avantprojecte de Ley para la Protección de la Salud del Deportista

SECCIÓN 2.ª MEDIDAS ESPECÍFICAS MÍNIMAS

Artículo 46. *De los reconocimientos médicos.*

1. La Agencia Española de Protección de la Salud en el Deporte determinará, progresivamente, la obligación de efectuar reconocimientos médicos con carácter previo a la expedición de la correspondiente licencia federativa, en aquellos deportes en que se considere necesario para una mejor prevención de los riesgos para la salud de sus practicantes.
2. Mediante la realización de estos reconocimientos médicos se pretende proteger la salud del deportista en relación a la actividad deportiva. En el diseño de los reconocimientos y en la aplicación a cada modalidad deportiva se tendrán en cuenta:
 - a) Las características de la modalidad deportiva que vaya a practicar.
 - b) El esfuerzo y demás condiciones físicas que exija la práctica de la modalidad deportiva correspondiente.
 - c) Las condiciones ambientales en las que se practique.
3. La obligación prevista en este artículo y las modalidades y alcance de los reconocimientos se determinarán reglamentariamente.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Tornem a no tenir una obligatorietat del requisit previ d'un reconeixement mèdic previ a la pràctica esportiva i sobretot no hi ha una legislació clara de qui i com te la responsabilitat d'establir els criteris i les necessitats que han de contemplar les esmentades revisions mèdiques.

Però si tenim l'obligatorietat de que qualsevol que tingui intenció de fer-ho ha de comptar amb l'especialitat de Medicina de l'Esport i ho ha de fer en un establiment sanitari degudament autoritzat per Salut.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Per això des de la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya, proposem un nou Decret d'Acreditació de Centres de Medicina de l'Esport per tal de que tots els actuals i els que es puguin desenvolupar en el futur, tinguin el segell de qualitat, responsabilitat i excel·lència per tal de ser els únics que podran realitzar les revisions medico-esportives que siguin obligatòries per l'expedició de la Llicència federativa i/o esportiva.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Quins tipus de Centres de Medicina de l'Esport seran acreditats ?

- CENTRES DE NIVELL 1 Ó INICIAL
- Els centres de medicina de l'esport que prèviament disposin de la preceptiva autorització sanitària del Departament de Salut, poden sol·licitar l'atorgament de l'acreditació per tal de poder estendre els certificats mèdics d'aptitud per a la pràctica esportiva, per tal d'obtenir la llicència esportiva que permeti l'exercici de l'activitat física i/o de l'esport a Catalunya

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Quins tipus de Centres de Medicina de l'Esport seran acreditats ?

- CENTRES DE NIVELL 2 Ó AVANÇAT
- Els centres de medicina de l'esport podran demanar l'acreditació per tal de poder desenvolupar controls i seguiments d'esportistes d'esports de risc i/o especials i de màxim rendiment, dintre dels procediments de control i valoració biològica de l'entrenament esportiu

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Quins tipus de Centres de Medicina de l'Esport seran acreditats ?

- CENTRES DE NIVELL 3 Ó
PREFERENT
- Els centres de medicina de l'esport podran demanar l'acreditació per tal de poder desenvolupar protocols de seguiment específics de la patologia derivada per a la pràctica esportiva, així com poder participar en els processos de formació dels professionals sanitaris que treballin en el món de l'esport de màxim rendiment

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Els requisits que seran necessaris per el procediment d'acreditació seran:

1. Personal especialista

Tots els centres han de comptar amb personal facultatiu en possessió del títol d'especialista en Medicina de l'Educació Física i l'Esport i personal de suport. Els Centres que optin a l'acreditació de nivell avançat (Nivell 2), a més, comptaran amb personal d'infermeria amb formació específica i els que optin a l'acreditació de nivell preferent (Nivell 3) hauran de comptar amb el suport d'un establiment sanitari amb especialistes en Cardiologia i Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia.

2. Tot el personal que presti els seus serveis en els centres ha de comptar amb la formació que en cada cas exigeixi la normativa vigent i, obligatòriament, en Reanimació Cardio-Pulmonar (RCP) immediata.

3. El protocol tipus de valoració ha d'incloure:

3.1. En tots els centres:

- a) Història clínica i esportiva
- b) Exploració clínica de base per aparells i sistemes
- c) Examen específic de l'aparell locomotor
- d) Electrocardiograma de repòs i dinàmic
- e) Proves funcionals respiratòries
- f) Mesures biomètriques
- g) Proves d'esforç per a la valoració de les diferents vies metabòliques i d'adaptació general

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Els requisits que seran necessaris per el procediment d'acreditació seran:

3.2. En els centres de nivell avançat (2)

h) Possibilitat d'accedir a proves complementàries per al diagnòstic de les diverses patologies esportives i anàlisis de mostres biològiques.

i) Proves d'esforç màximes amb determinació de paràmetres metabòlics i respiratoris.

3.3. En els centres de nivell preferent (3)

j) Interconsultes amb altres especialitats.

k) Gabinet de diagnòstic per imatge

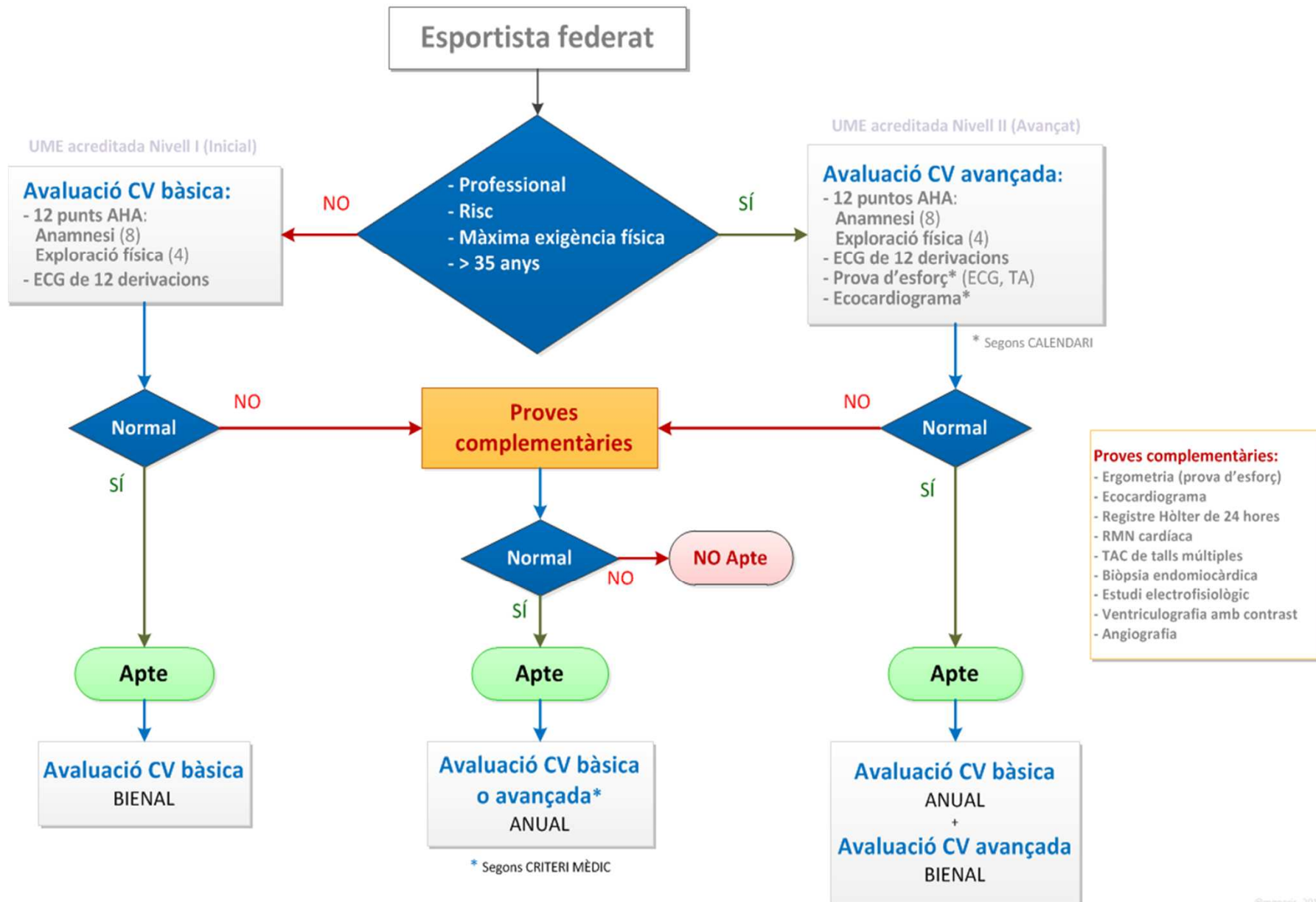
l) Capacitat de formació de professionals sanitaris per treballar en l'àmbit de la Medicina de l'esport i disciplines afins (Medicina, infermeria, fisioteràpia, ...)

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

Els requisits que seran necessaris per el procediment d'acreditació seran:

4. L'utilatge clínic i la resta de material de què disposin els centres ha de tenir la qualitat necessària per poder complir de forma adient els protocols de valoració.
5. Els centres han d'emetre els informes i les certificacions d'aptitud esportiva necessàries i vàlides per a la pràctica esportiva federada.

ALGORITME consens per a la prevenció de la mort sobtada cardíaca en els esportistes

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

El timing a desenvolupar serà:

1. Decret d'Acreditació de Centres de Medicina de l'Esport
2. Obligatorietat de realització de reconeixement medico-esportiu previ a l'obtenció de la llicència federativa.
3. Obligatorietat de realització de reconeixement medico-esportiu previ a l'obtenció de la llicència federativa.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

DIFICULTATS:

1. Clarament la primera serà l'econòmica. Al practicant d'esport se li gravarà amb el preu de la revisió que en cap cas pot assumir qualsevol institució ni pública ni privada.

1.1 Per tal d'abaratir costos es pot utilitzar una recomanació de preu públic però sense caure en nivells inadequats a la prestació i sobretot a la responsabilitat que assumeix el centre i els seus professionals.

1.2 La periodicitat/validesa de la certificació d'aptitud esportiva dependrà del tipus d'esport, competició, edat, antecedents personals, etc; i seran sempre amb criteri mèdic.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

DIFICULTATS:

2. La necessitat de presentar-la per l'emissió de la llicència tenint en compte que la major part de calendaris esportius s'inicien amb el període del curs escolar.
Cal plantejar-ne una implementació progressiva i gradual de l'esmentada obligatorietat.
3. La territorialitat i la necessària proliferació dels centres de Medicina de l'Esport per tot Catalunya. Actualment hi ha més de 170 autoritzats pel Departament de Salut.
4. La disponibilitat de les dades davant el trasllat dels esportistes.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

PREGUNTES

1. Perquè un Decret d'Esports si hi ha una autorització del Departament de Salut:

Per tal de controlar tot el procés de qualitat i de rigor en la emissió de la certificació d'aptitud esportiva.

Per tal de donar suport des de la Medicina de L'Esport a tots els professionals i centres que es dediquen a aquesta especialitat.

Per unificar la dependència de qui exigeix i com s'ha de complir la normativa.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

PREGUNTES

2. Quan entrarà en vigor:

Es pretén que durant la temporada 2013-2014

Generalitat de Catalunya
Consell Català de l'Esport

ÀREA DE MEDICINA DE L'ESPORT

www.gencat.cat